

Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، **کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک** دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد **33** را به **سر شماره 90008451** ارسال کنید.

kanoonBook.ir

۱ در عبارت زیر ترکیب وصفی را مشخص کنید.

در یکی از سال‌های نوجوانی که کنجاوای خستگی‌ناپذیری داشتم، برای فراگرفتن و فهمیدن و به ویژه برای کشف کردن، سری به طبیعت روستا زدم،

۲ بیت «گفتی غزل بگو، چه بگویم مجال کو / شیرین من! برای غزل شور و حال کو» چند جمله دارد؟

الف) دو جمله ب) سه جمله ج) شش جمله د) پنج جمله

۳ با توجه به درس «زنگ آفرینش»، منظور شبنم از جمله «می‌خواهم آفتاب شوم» چیست؟

۴ کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
الف) غافل - غفلت ب) نقطه - نقاط ج) وقت - اوقات د) مسجد - مساجد

۵ برای هر کلمه، یک هم‌خانواده بنویسید.

اعجاز ← غرق ←
عظمت ← معصوم ←

۶ کلمه‌ها و ترکیب‌های مهم املائی درس «چشمه معرفت» را بنویسید.

۷ با حروف زیر، چهار کلمه بنویسید که ارزش املائی داشته باشد.
م، ح، ر، ز، ت، ی

۸ نوع جملات زیر را مشخص کنید.

۱) مثل یک شاخه گل جوانه بزَن.
۲) بر درختی شکوفه‌ای خندید.
۳) زندگی بر تو می‌زند لبخند.

۹ عبارت زیر چند جمله است؟

جان پدر! تو نیز اگر بخفتی، به از آن که در پوستین خلق افتی

۱۰ برای عبارت زیر دو آرایه ادبی بنویسید.

درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدم که شاخه‌های خویشت را به آسمان برافراشته بودند و دعا می‌کردند.

۱۱ برای هر عبارت یک آرایه ادبی بنویسید.

۱) نگاه پژمرده درخت: (۲) آب، این روح مذاب
۳) خم شدن بوته‌ها به نشانه احترام: (۴) نوجوانان امیدوار ذرت‌ها

۱۲ منظور از (ظلمت) در بیت زیر چیست؟

از ظلمت خود رهایی‌ام ده
با نور خود آشنایی‌ام ده

۱۳ برای کلمه زیر، یک هم‌خانواده بنویسید.

الف) اعجاز

۱۴ قسمت مشخص شده را معنی کنید.

الف) غرقة شکوه و اعجاز زیبایی خلقت بودم.

۱۵ با توجه به متن، به سؤالات پاسخ دهید.

«یاد دارم که در ایام طفولیت متعبّد و شب خیز بودم. شبی در خدمت پدر، رحمة الله علیه، نشسته بودم و همه شب دیده بر هم نبسته و مصحف عزیز برکنار گرفته و طایفه‌ای گرد ما خفته، پدر را گفتم: یکی از اینان سر بر نمی‌دارد که دوگانه‌ای بگزارد. چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند که مرده‌اند. گفت: جان پدر! تو نیز اگر بخفتی، به از آن که در پوستین خلق افتی.»

الف) نویسنده با دیدن گروه خفته، از چه چیزی گلایه می‌کند؟

ب) آیا پدر با او موافق است؟

پ) در کدام قسمت متن، از پدر با احترام یاد شده است؟

ت) قسمت‌های مشخص شده را معنی کنید.

۱۶ غلط‌های املائی را بیابید و صحیح آن‌ها را بنویسید.

الف) جهان جمله فروق روی حق دان.

ب) در عیام طفولیت متعبّد و شب خیز بودم.

پ) نوازش لتیف و خنک.

۱۷ برای هر کلمه یک هم‌خانواده بنویسید.

الف) اعجاز

ب) معصوم

پ) خلقت

ت) احساس

۱۸ این ابیات از بوستان سعدی با کدام بخش از درس «چشمه معرفت» ارتباط دارد؟

به فصل خزان در نبینی درخت

که بی‌برگ مانند ز سرمای سخت

بر آرد تهی دست‌های نیاز

ز رحمت نگردد تهی دست باز

همه طاعت آرند و مسکین نیاز

بیا تا به درگاه مسکین نواز

چو شاخ برهنه بر آریم دست

که بی‌برگ از این بیش، نتوان نشست

۱۹ نوع جمله‌ها را از نظر نوع پیام مشخص کنید و بنویسید. (خبری - پرسشی - امری - عاطفی)

۱- این درختانند همچون خاکیان.

۲- آرزوهایتان چه رنگین است.

۲۰ گزینه صحیح را انتخاب کنید:

به جملاتی که احساس ما را نسبت به چیزی یا کسی نشان می‌دهند، جمله می‌گوییم.

الف) امری ب) پرسشی ج) خبری د) عاطفی

www-kanoon-ir

پاسخنامہ تشریحی

- ۱ کنجاوی خستگی ناپذیر
- ۲ ج) بہ تعداد افعال، جملہ داریم. در این بیت، سه فعل (گفتی، بگو، بگویم) داریم؛ علاوہ بر آن، منادا (شیرین من) ہم جملہ است؛ زیرا شبہ جملہ است و در شمارش تعداد جملات محاسبہ می‌شود. ردیف بیت (کو) ہم بہ معنی «کجاست» می‌باشد؛ پس در اینجا ہم دو جملہ داریم. در نتیجہ مجموع جملات بیت شش عدد می‌باشد.
- ۳ می‌خواہم بہ بالاترین درجات و بہ کمال برسم.
- ۴ الف) در سایر گزینه‌ها، کلمہ دوم جمع کلمہ اول است؛ اما در گزینه «الف»، ہر دو کلمہ مفرد ہستند.
- ۵ اعجاز ← معجزہ غرق ← غریق عظمت ← عظیم معصوم ← عصمت
- ۶ غرق فہمیدن، ہیجان، عظمت و جلال و جذبہ خالق، لطیف و خنک و ...
- ۷ حرمت / محترم / زحمت / تمیز
- ۸ ۱) امری
۲) خبری
۳) خبری
- ۹ چہار جملہ: جان پدر | تو نیز اگر بختی | بہ از آن (بہتر از آن است) کہ | در پوستین خلق افتی
- ۱۰ شاخہ دست‌ها: تشبیہ (شاخہ‌ها مانند دست‌ها ہستند).
دعا کردن درختان سرسبز: تشخیص
- ۱۱ ۱) تشخیص ۲) تشبیہ (آب مانند روح مذاہب است).
۳) تشخیص ۴) تشبیہ (ذرت‌ها همانند نوجوان ہستند).
- ۱۲ منظور از ظلمت، نشناختن خداوند و جہل نسبت بہ عظمت و بزرگی اوست.
- ۱۳ الف) عجز، معجزہ، عاجز
- ۱۴ الف) معجزہ
- ۱۵ الف) از این کہ بیدار نمی‌شوند تا نماز صبح بخوانند.
ب) خیر
پ) شبی در خدمت پدر - رحمہ اللہ علیہ - نشستہ بودم.
ت) قرآن در دست داشتم - نماز صبحی بخواند - در کار دیگران سرک کشیدن
- ۱۶ الف) فروق ← فروغ، نور
ب) عیام ← ایام / طفولیت ← طفولیت

پ لطیف ← لطیف

۱۷

الف معجزه (عجز - عاجز)

ب عصمت (معصومیت)

پ خلق (خالق - مخلوق)

ت حس (حواس - محسوس)

۱۸ سال دیگر که به روستا برگشتم، بر روی سبزه‌ها و کشته‌های سیراب، درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدم که شاخه‌های دست‌های خویش را به آسمان برافراشته بودند و دعا می‌کردند.

۱۹ ۱- خبری

۲- عاطفی

۲۰ عاطفی : گزینهٔ «د»

